

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 1Asan/16/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1019200130
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Elena Berthotyová
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:1019200130.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a členov senátu prof. JUDr. Juraja Vačoka, PhD. (sudca spravodajca) a JUDr. Mariána Trenčana, v právnej veci žalobcu: Alza.sk s.r.o., so sídlom Sliačska 1D, 831 02 Bratislava (predtým: Bottova 6654/7, 811 09 Bratislava), IČO: 36 562 939, právne zastúpený NIELSEN MEINL, s.r.o, advokátska kancelária, so sídlom Seberíniho 9, 821 03 Bratislava, IČO: 47 234 814 proti žalovanému: Národný inšpektorát práce, v konaní o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave, č. k. 2S 10/19-72, zo dňa 28. októbra 2020, takto

r o z h o d o l :

I. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť **z a m i e t a** .

II. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky účastníkom konania právo na náhradu trov kasačného konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

I. Konanie pred orgánmi verejnej správy

1. Inšpektorát práce Bratislava (ďalej len „prvostupňový orgán“) rozhodol rozhodnutím č. 2018/364, 2018/13797 zo dňa 10. septembra 2018 (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie“) o uložení pokuty žalobcovi vo výške 50 000,- EUR za spáchanie správneho deliktu v zmysle § 19 ods. 1 písm. a) zákona č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v účinnom znení (ďalej len „Zákon o inšpekcii práce“). K naplneniu skutkovej podstaty uvedeného správneho deliktu došlo v dôsledku porušenia § 94 ods. 5 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v účinnom znení (ďalej len „Zákonník práce“) v nadväznosti na Prílohu č. 1a Zákonníka práce tým, že žalobca využíval prácu zamestnancov počas sviatkov. Uvedené bolo zistené počas dvoch inšpekcií práce, z ktorých boli vyhotovené dva protokoly o výsledku inšpekcie práce č. IBA-12-64-2.3/P-B24-17 zo dňa 06. novembra 2017 v znení dodatku č. 1 zo dňa 06. decembra 2017 a č. IBA-4-64-2.3/P-E24-18 zo dňa 29. marca 2018 v znení dodatku č. 1 zo dňa 30. apríla 2018.

2. Žalobca podal proti prvostupňovému rozhodnutiu odvolanie zo dňa 01. októbra 2018, o ktorom rozhodol Národný inšpektorát práce (ďalej len „odvolací orgán“) rozhodnutím č. PO/BEZ/2018/6011, O-559/2018 zo dňa 19. novembra 2018 (ďalej len „rozhodnutie odvolacieho orgánu“) tak, že odvolanie zamietol a prvostupňové rozhodnutie potvrdil.

II. Konanie pred správnym súdom

3. Proti rozhodnutiu odvolacieho orgánu podal žalobca na Krajský súd v Bratislave (ďalej len „správny súd“) správnu žalobu vo veci správneho trestania zo dňa 24. januára 2019, ktorou navrhol zrušenie rozhodnutia odvolacieho orgánu ako aj prvostupňového rozhodnutia. Alternatívne navrhol uplatnenie sankčnej moderácie tak, že súd upustí od uloženia sankcie, prípadne ju primerane zníži.

4. Správny súd rozsudkom č. k. 2S 10/19-72 zo dňa 28. októbra 2020 (ďalej len „rozsudok správneho súdu“) rozhodol o správnej žalobe tak, že ju zamietol. Rozhodnutia správnych orgánov považoval za zákonné. Z pripojeného administratívneho spisu správneho súdu jasne vyplynulo, že žalobca porušil § 94 ods. 5 Zákonníka práce, a tak správny súd nemal relevantný dôvod spochybňovať skutkové ani právne závery odvolacieho orgánu (žalovaného). So žalobcom tvrdeným nesprávnym právnym posúdením sa správny súd nestotožnil. Pod pojem „predaj“ v zmysle § 94 ods. 5 Zákonníka práce nie je možné subsumovať výlučne uzavretie kúpnej zmluvy, ale celý proces, ktorý k uzavretiu kúpnej zmluvy smeruje. Okrem toho v prejednávanom prípade nemožno pojem „predaj“ vykladať izolovane, ale spolu s ďalšími slovami, t. j. „predaj tovaru konečnému spotrebiteľovi“ respektíve „maloobchodný predaj“. K vysvetľovanému rozdielu medzi kamenným obchodom a e-shopom správny súd uviedol, že tento je irelevantný. Pokiaľ je vo výdajnom mieste internetového obchodu vystavený tovar, ktorý si majú spotrebitelia možnosť prezrieť a následne online alebo priamo na mieste kúpiť, ide o maloobchod, a tým pádom sa naň vzťahuje obmedzenie v zmysle § 94 ods. 5 Zákonníka práce. Zákaz zamestnancovi nariadiť alebo s ním dohodnúť prácu podľa citovaného ustanovenia sa nevzťahuje len na samotný predaj konečnému spotrebiteľovi (uzavretie kúpnej zmluvy), ale aj na práce s predajom súvisiace. V opačnom prípade by išlo o obsoletné ustanovenie. To, že prevádzka žalobcu je architektonicky zakomponovaná do autobusovej stanice, neznamena, že sa na neho vzťahuje výnimka v zmysle bodu 3. Prílohy č. 1a Zákonníka práce, preto aj túto námietku správny súd vyhodnotil ako nedôvodnú. Správny súd nevyhovел ani návrhu na sankčnú moderáciu, nakoľko tento návrh nebol dostatočne odôvodnený a v neprospech žalobcu vyhodnotil aj skutočnosť, že žalobca svojím konaním zasahoval do ústavného práva na ochranu manželstva, rodičovstva a rodiny svojich zamestnancov, ako aj na to, že žalobca už v minulosti bol sankcionovaný.

III. Kasačná sťažnosť žalobcu, stanoviská účastníkov

5. Žalobca (sťažovateľ) podal voči rozsudku správneho súdu kasačnú sťažnosť zo dňa 21. januára 2021, z dôvodu podľa § 440 ods. 1 písm. g) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“), teda nesprávneho právného posúdenia veci. Sťažovateľ nesúhlasí s právnym posúdením otázky, či sťažovateľ vykonával „maloobchodný predaj“, a teda či došlo k porušeniu zákazu ustanoveného v § 94 ods. 5 Zákonníka práce. Súčasne nesúhlasil s právnym posúdením otázky, či sa na neho vzťahuje alebo nevzťahuje výnimka v zmysle bodu 3. Prílohy č. 1a Zákonníka práce. Kasačná sťažnosť je rozdelená do niekoľkých bodov, v ktorých sťažovateľ postupne namieta nasledujúce.

V bodoch A), C), D), E), F), a H) kasačnej sťažnosti sťažovateľ opakovane namieta, že správne orgány riadne nepreskúmali skutkový stav veci, a preto následne vec nesprávne právne posúdili. Podľa názoru sťažovateľa správne orgány nijakým spôsobom nepreukázali, že sťažovateľ vykonával v dňoch podľa § 94 ods. 5 Zákonníka práce maloobchodný predaj. Správne orgány totiž neskúmali, kto boli zákazníci sťažovateľa v rozhodnom čase, teda neskúmali, či išlo o konečných spotrebiteľov, alebo o podnikateľov. Sťažovateľ nesúhlasí so záverom správneho súdu, že otázka, či zákazníkmi boli spotrebitelia alebo podnikatelia je irelevantná pre právne posúdenie porušenia zákazu podľa ustanovenia § 94 ods. 5 Zákonníka práce. Túto naopak považuje za mimoriadne právne významnú, a to najmä z hľadiska, či sťažovateľ vykonával maloobchodný alebo veľkoobchodný predaj. V prípade zákazníkov podnikateľov totiž nejde o maloobchodný predaj, na ktorý sa vzťahuje zákaz podľa § 94 ods. 5 Zákonníka práce. Nariadiť alebo dohodnúť prácu so zamestnancom pre predaj tovaru podnikateľom (veľkoobchod) podľa citovaného ustanovenia zakázané nie je. Ak teda boli zákazníci sťažovateľa podnikatelia, sťažovateľ nevykonával maloobchodný predaj, nedopustil sa spáchania správneho deliktu a nemal byť preň ani sankcionovaný. Ak o tom, kto boli zákazníci sťažovateľa, a teda či sťažovateľ vykonával maloobchod alebo veľkoobchod, existuje pochybnosť, mala by byť vyložená v prospech sťažovateľa. Nepodložená a nepreukázaná domnienka správneho orgánu, že zákazníkmi boli spotrebitelia, nepostačuje na preukázanie viny bez akýchkoľvek pochybností.

V bodoch B), C), D), G) a H) sťažovateľ spochybňoval záver, že činnosť, ktorú vykonával bola maloobchodným predajom. Podľa jeho právného posúdenia išlo len o poskytovanie služieb. Prevádzka sťažovateľa slúžila len ako výdajné miesto pre skutočného predávajúceho, ktorým bola Alza.cz a. s. Sťažovateľ teda nebol predávajúcim a pre Alza.cz a. s. len poskytoval službu (doručenie tovaru) obdobne, ako to robia kuriéri či poštovní doručovatelia. Služby - doručovanie prostredníctvom kuriéra alebo poštového doručovateľa pritom nespádajú pod pojem „maloobchodný predaj“, preto ani služby sťažovateľa (doručovanie prostredníctvom výdajného miesta) ako maloobchodný predaj vyhodnotiť nemožno. Okrem doručovania (respektíve výdaja) tovaru, sťažovateľ vybavoval tiež reklamácie. Obe činnosti sú však službami, ktoré sťažovateľ vykonával pre inú obchodnú spoločnosť - Alza.cz a. s. a pre jej zákazníkov. Tieto služby nie je možné subsumovať pod pojem maloobchodný predaj. Keďže nariadiť

alebo dohodnúť prácu so zamestnancom na poskytovanie služieb nie je v zmysle § 94 ods. 5 Zákonníka práce zakázané, sťažovateľ sa nedopustil žiadneho správneho deliktu.

V bodoch B), C), D), E) a F) sťažovateľ opakovane namietal, že činnosť, ktorú vykonával, nie je možné kvalifikovať ako maloobchod aj z toho dôvodu, že zákazníci si síce mohli tovar prezrieť, nemohli si ho však na mieste zakúpiť. Uvedené vyplynulo aj z výpovedí niektorých zamestnancov, ktoré však správne orgány nezobrali do úvahy. Súčasne sťažovateľ poukázal na skutočnosť, že pokiaľ by dochádzalo k predaju tovaru zákazníkom, museli by o tom existovať daňové doklady v účtovníctve sťažovateľa. V prevádzke sťažovateľa však neboli funkčné ani žiadne pokladne, lebo k predaju nedochádzalo. Keďže tovar nebolo možné v prevádzke sťažovateľa zakúpiť, nešlo o maloobchod, a teda nemohlo dôjsť k porušeniu zákazu v zmysle § 94 ods. 5 Zákonníka práce.

V bodoch C) a G) sťažovateľ upozornil na rozdiely medzi e-shopom a predajom v kamennej predajni, najmä na čas uzavretia kúpnej zmluvy, na odlišné práva a povinnosti zákazníkov (napr. v prípadoch reklamácie a vrátenia tovaru), na okamžité prevzatie tovaru v kamennej predajni a na potrebu doručovania tovaru v prípade e-shopu a ďalšie. Uvedeným sťažovateľ poukázal na skutočnosť, že predaj prostredníctvom e-shopu a prostredníctvom kamenného obchodu sa výrazne líši. V tejto súvislosti preto vyvstáva otázka, či internetový predaj možno považovať za maloobchodný predaj tak, ako je definovaný a vnímaný ustanovením § 94 ods. 5 Zákonníka práce. Pokiaľ e-shop nemožno považovať za maloobchodný predaj, ani činnosť sťažovateľa - vydávanie tovaru zakúpeného prostredníctvom e-shopu, nemožno považovať za maloobchod a sankcionovať sťažovateľa za spáchanie správneho deliktu.

V bode I) kasačnej sťažnosti sťažovateľ upozornil na výnimku v zmysle bodu 3. Prílohy č. 1a Zákonníka práce, podľa ktorej maloobchodný predaj, pri ktorom možno zamestnancovi nariadiť alebo s ním dohodnúť prácu počas sviatkov, je maloobchodný predaj na letiskách, v prístavoch, v ostatných zariadeniach verejnej hromadnej dopravy a v nemocniciach. Keďže prevádzka sťažovateľa je súčasťou zariadenia verejnej hromadnej dopravy (autobusovej stanice), vyššie uvedená výnimka sa má na sťažovateľa vzťahovať. Sťažovateľ nesúhlasí so záverom správneho súdu, že citovaná výnimka sa na sťažovateľa nevzťahuje, nakoľko ponúka aj tovary, ktoré neslúžia na zabezpečenie základných životných potrieb. Takýto názor nemá podľa vyjadrenia sťažovateľa oporu v právnej úprave a zakladá diskrimináciu sťažovateľa proti iným prevádzkam na letiskách, v prístavoch a iných zariadeniach verejnej hromadnej dopravy. V súvislosti s týmto argumentom sťažovateľ upozornil tiež na čl. 2 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v účinnom znení (ďalej len „Ústava Slovenskej republiky“), podľa ktorého každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané, a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá. V bodoch J) a K) sťažovateľ zhrnul svoje argumenty, teda že sa nedopustil spáchania správneho deliktu, že správne orgány a správny súd sa nevyssporiadali so všetkými jeho námietkami a nezobrali do úvahy všetky dôkazy, najmä výpovede zamestnancov v prospech sťažovateľa. Výška pokuty je podľa sťažovateľa veľmi nespravodlivá a neprimeraná. Je pravda, že už bol sankcionovaný pokutou 5 000,- EUR, ale išlo o úhrnnú pokutu za viacero správnych deliktov. Tiež poukázal na skutočnosť, že v zmysle Ústavy Slovenskej republiky mu prináleží právo na slobodné podnikanie, ktoré je ustanovením § 94 ods. 5 Zákonníka práce obmedzované.

Z uvedených dôvodov navrhol zmeniť rozsudok správneho súdu tak, že zruší rozhodnutie odvolacieho orgánu ako aj prvostupňové rozhodnutie. Alternatívne navrhol, aby kasačný súd zrušil rozsudok správneho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

6. Ku kasačnej sťažnosti sa vyjadril odvolací orgán (žalovaný) podaním zo dňa 05. marca 2021. Stotožnil sa s rozsudkom správneho súdu. Dôvody kasačnej sťažnosti sú podľa žalovaného totožné so žalobnými dôvodmi v správnej žalobe, s ktorými sa správny súd dostatočne jasne vysporiadal. Je potrebné s ohľadom na dôvodovú správu vychádzať z materiálneho výkladu ustanovenia § 94 ods. 5 Zákonníka práce. Inšpekčné orgány jednoznačne zistili, že sťažovateľ vykonával maloobchodný predaj (resp. práce s ním súvisiace), a tým bolo zamestnancom sťažovateľa odopreté právo stráviť sviatky s rodinou. Je pritom jedno, či sťažovateľ vykonával činnosti v kamenných predajniach alebo nie. Žalovaný namietal, že sťažovateľ svoje tvrdenie, že zákazníkmi boli podnikatelia, nijako nepreukázal. Poukazovanie na rozdiel medzi e-shopom a kamenným obchodom považuje žalovaný taktiež za irelevantné, nakoľko predaj cez tzv. e-shopy je podľa neho jednou z foriem maloobchodného predaja. Skutkový stav bol zistený spoľahlivo a následne aj správne právne posúdený, rozhodnutie náležite odôvodnené, preto žalovaný navrhol kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietnuť.

7. K vyjadreniu žalovaného podal sťažovateľ repliku zo dňa 16. apríla 2021, v ktorej nesúhlasil s tvrdením žalovaného, že inšpekčné orgány bez pochybností zistili, že sťažovateľ počas sviatkov vykonával maloobchodný predaj. Opäť zopakoval, že správny orgán nezistoval, či zákazníkmi neboli len podnikatelia, teda či nešlo o veľkoobchodný predaj, na ktorý sa zákaz v zmysle § 94 ods. 5 Zákonníka práce nevzťahuje. S tvrdením žalovaného, že sťažovateľ nepreukázal, že zákazníkmi boli

len podnikateľa, sťažovateľ nesúhlasí. Je na správnom orgáne, aby úplne a presne zistil skutočný stav vecí. Sťažovateľ túto skutočnosť napádal opakovane, bolo teda na správnom orgáne aby si za týmto účelom si obstaral potrebné podklady pre rozhodnutie. Je otázne či poskytovanie služby - výdajné miesto možno subsumovať pod pojem maloobchodný predaj. Okrem toho, z dôvodovej správy podľa sťažovateľa vyplýva, že účelom ustanovenia § 94 ods. 5 Zákonníka práce je nevyužívať pracovnú silu zamestnancov pri maloobchodnom predaji v kamenných obchodoch. Je preto podľa sťažovateľa otázne, či sa maloobchodným predajom má považovať aj e-shop. Sťažovateľ zotrval na svojom návrhu v zmysle kasačnej sťažnosti.

IV. Právne posúdenie kasačným súdom

8. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v postavení kasačného súdu (ďalej aj „kasačný súd“) preskúmal rozsudok správneho súdu v rozsahu podanej kasačnej sťažnosti. Jeho pôsobnosť pre toto konanie a rozhodnutie je daná v § 11 písm. h) SSP a § 101e ods. 2 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a zmene a doplnení niektorých zákonov v účinnom znení.

9. Kasačný súd s ohľadom na § 455 SSP nepovažoval za potrebné nariadiť vo veci pojednávanie a rozhodol o kasačnej sťažnosti bez jeho nariadenia. Rozsudok bol vyhlásený verejne po oznámení dňa vyhlásenia v súlade s § 137 ods. 4 SSP.

10. So zreteľom na § 439 ods. 1, § 442 ods. 1, § 443 ods. 2 písm. a) SSP kasačný súd skonštatoval, že podaná kasačná sťažnosť smeruje proti rozsudku, voči ktorému je prípustná, bola podaná oprávnenou osobou, včas a súdny poplatok bol uhradený.

11. Kasačný súd následne preskúmal rozsudok správneho súdu, kasačnú sťažnosť sťažovateľov a vyjadrenie žalovaného. Uvedené posúdil a prišiel k záverom, ktoré deklaroval vo výroku svojho rozsudku. Bližšie tieto závery odôvodňuje v nasledovnom texte.

IV.I Vybrané ustanovenia, z ktorých kasačný súd vychádzal

Podľa § 94 ods. 5 Zákonníka práce v dňoch 1. januára, 6. januára, vo Veľký piatok, vo Veľkonočnú nedeľu, vo Veľkonočný pondelok, 1. mája, 8. mája, 5. júla, 29. augusta, 1. septembra, 15. septembra, 1. novembra, 17. novembra, 24. decembra po 12.00 hodine, 25. decembra a 26. decembra nemožno zamestnancovi nariadiť ani s ním dohodnúť prácu, ktorou je predaj tovaru konečnému spotrebiteľovi vrátane s ním súvisiacich prác (ďalej len „maloobchodný predaj“) okrem maloobchodného predaja podľa prílohy č. 1a; ustanovenia odseku 3 písm. f) a odseku 4 sa v týchto prípadoch nepoužijú.

Podľa bodu 3. Prílohy č. 1a k Zákonníku práce maloobchodný predaj, pri ktorom možno zamestnancovi nariadiť alebo s ním dohodnúť prácu v dňoch ustanovených zákonom je maloobchodný predaj na letiskách, v prístavoch, v ostatných zariadeniach verejnej hromadnej dopravy a v nemocniciach.

IV.II Posúdenie kasačných námietok

12. Ako prvú posudzoval kasačný súd námietku sťažovateľa týkajúcu sa právneho posúdenia, či sťažovateľ vykonával maloobchodný predaj. Pojem maloobchodný predaj v zmysle ustanovenia § 94 ods. 5 Zákonníka práce nemožno absolútne stotožňovať s pojmom maloobchod v zmysle § 33 písm. a) zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) (ďalej len „Živnostenský zákon“). Kým podľa § 33 písm. a) Živnostenského zákona je maloobchod definovaný len ako kúpa tovaru na účely jeho predaja konečnému spotrebiteľovi, v zmysle Zákonníka práce ide o predaj tovaru konečnému spotrebiteľovi vrátane s ním súvisiacich prác. Z uvedeného je zrejmé, že pojem maloobchod, respektíve maloobchodný predaj je v zmysle Zákonníka práce potrebné vykladať širšie ako v zmysle § 33 písm. a) Živnostenského zákona, a tiež širšie ako to robí sťažovateľ. Podľa ustanovenia § 94 ods. 5 Zákonníka práce je teda zakázané zamestnancovi v určených dňoch nariadiť alebo s ním dohodnúť prácu, ktorou je predaj tovaru (t. j. uzatváranie kúpnych zmlúv) ale aj s ním súvisiacich prác. Pod pojem „s ním súvisiace práce“ potom možno subsumovať práve otvorenie predajne, prezentáciu tovaru, výdaj tovaru, prijímanie reklamácií, komunikáciu so zákazníkmi a podobne. Za irelevantnú preto kasačný súd považoval námietku sťažovateľa, že „výdaj tovaru“ a „prijímanie a vybavovanie reklamácií“ sú služby, nie maloobchod, a preto sa na ne nevzťahuje zákaz podľa ustanovenia § 94 ods. 5 Zákonníka práce. Ide o činnosti, ktoré bezprostredne súvisia s maloobchodným predajom a preto ich je v zmysle citovaného ustanovenia nutné vnímať ako práce súvisiace s predajom tovaru konečnému spotrebiteľovi, pre ktoré nie je možné zamestnancovi nariadiť alebo s ním dohodnúť prácu v zákonom stanovených dňoch.

Námietku sťažovateľa, že sa nedopustil spáchania správneho deliktu, pretože tovar nepredával (len vydával prípadne reklamoval), preto kasačný súd vyhodnotil ako nedôvodnú.

13. Kasačný súd sa stotožnil so záverom správneho súdu, že irelevantná je aj námietka sťažovateľa, že správny orgán nedostatočne zistil, či zákazníkmi boli koneční spotrebitelia alebo podnikatelia. V tomto prípade je totiž zrejmé, že zamestnanci sťažovateľa rozhodujúce dni nekonali výlučne so zákazníkmi - podnikateľmi. Ako vyplynulo zo spisového materiálu, zamestnanci pri vstupe do predajne nekontrolovali svojich zákazníkov, či do predajne vstupujú ako fyzické osoby, alebo ako podnikatelia. Sťažovateľ ani jeho zamestnanci tiež neprijali nijaké opatrenia na to, aby do predajne mohli vojsť výlučne podnikatelia a nie koneční spotrebitelia. Ako vyplýva zo záverov prezentovaných v bode 12. tohto rozsudku, zákaz stanovený v § 94 ods. 5 Zákonníka práce sa vzťahuje aj na práce súvisiace s maloobchodom, t. j. na otvorenie predajne, umožnenie vstupu do predajne, umožnenie prezerania vystaveného tovaru, komunikáciu so zákazníkmi, a to všetko s konečnými spotrebiteľmi. Vzhľadom na skutočnosť, že sťažovateľ umožnil prístup k prácam súvisiacim s maloobchodom aj konečným spotrebiteľom, dopustil sa správneho deliktu tak, ako konštatoval správny orgán. Uvedenú námietku kasačný súd preto vyhodnotil ako nedôvodnú.

14. Pre posúdenie, či došlo k porušeniu zákazu podľa § 94 ods. 5 Zákonníka práce je podľa kasačného súdu irelevantné aj to, že vlastníkom vydávaného tovaru nebol sťažovateľ, ale obchodná spoločnosť Alza.cz a. s. Kasačný súd opätovne upozorňuje, že zabezpečovanie výdajného miesta a reklamácií možno subsumovať pod pojem práce súvisiace s maloobchodom, na ktoré sa vzťahuje zákaz podľa § 94 ods. 5 Zákonníka práce. Na uvedenom nič nemení skutočnosť, že maloobchod (resp. predaj a kúpa tovaru) prebieha medzi konečnými spotrebiteľmi a obchodnou spoločnosťou Alza.cz a. s. a nie sťažovateľom. V zmysle gramatického výkladu ustanovenia § 94 ods. 5 Zákonníka práce je úplne irelevantné, kto je vlastníkom tovaru. Dôležité je, že nemožno nariadiť alebo dohodnúť so zamestnancom predaj tovaru konečnému spotrebiteľovi, alebo práce s ním súvisiace. Zo spisového materiálu je potom zrejmé, že zamestnanci sťažovateľa v predmetných dňoch vykonávali práce súvisiace s predajom tovaru konečnému spotrebiteľovi, a teda správny orgán ako aj správny súd správne právne posúdili, že sťažovateľ porušil zákaz podľa ustanovenia § 94 ods. 5 Zákonníka práce. Okrem gramatického výkladu treba sledovať aj účel citovaného ustanovenia. Tým je, ako aj správny súd správne konštatoval vo svojom rozsudku, snaha o zosúladowanie rodinného a pracovného života. Mnohí zamestnanci sa počas sviatkov nemôžu venovať svojim rodinám, nakoľko vykonávajú v predajniach maloobchodný predaj. Tento predaj však nie je dôležitejší ako rodina a deti, ktorým sa zamestnanci (rodičia) preto nemôžu venovať. Vychádzajúc z uvedeného zmyslu a účelu predmetnej právnej úpravy, správny súd správne právne posúdil vec, a to aj napriek námietke sťažovateľa, že tovar bol vo vlastníctve inej obchodnej spoločnosti.

15. K námietke sťažovateľa, že sa na neho vzťahuje výnimka v zmysle bodu 3. Prílohy č. 1a k Zákonníku práce, kasačný súd uvádza, že takýto právny záver je nesprávny. Aj v tomto prípade je potrebné prihliadať najmä na účel právnej úpravy a úmysel zákonodarcu. Podľa dôvodovej správy k zákonu č. 200/2008 Z. z., ktorým boli ustanovenie § 94 ods. 5 a Príloha č. 1a začlenené do Zákonníka práce, sa výnimky vzťahujú na predaj tovaru na zabezpečenie nevyhnutných potrieb obyvateľstva. Pojem nevyhnutný možno vyložiť ako bezpodmienečne potrebný, naliehavý, nutný. V súlade s názorom správneho súdu, aj kasačný súd uvádza, že na uplatnenie výnimky v zmysle Prílohy č. 1a Zákonníka práce, nepostačuje skutočnosť, že predajňa sťažovateľa je architektonicky včlenená do budovy verejnej hromadnej dopravy (autobusovej stanice). Dnes je úplne bežné, že stanice verejnej hromadnej dopravy sú späté s nákupnými centrami. To však nepostačuje na uplatňovanie predmetnej výnimky. V opačnom prípade by dochádzalo k zjavne nesprávnemu stavu, kedy by všetky obchody v rámci nákupných centier, ktoré sú spojené so stanicou verejnej hromadnej dopravy, mohli byť počas sviatkov otvorené. Pre možnosť uplatnenia citovanej výnimky je dôležitá aj druhá podmienka, a to, že ide o predaj takého tovaru, ktorý je potrebný pre zabezpečenie nevyhnutných potrieb obyvateľstva. Správny súd správne skonštatoval, že takýmto tovarom je napríklad jedlo a pitie, nakoľko tieto komodity sú skutočne nevyhnutné na udržanie života, teda nevyhnutnej potreby obyvateľstva. Tovarom na zabezpečenie nevyhnutných potrieb obyvateľstva nie je tovar nevyhnutne potrebný pre cestovanie ako uvádza v bode I) kasačnej sťažnosti sťažovateľ. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že cestovanie nie je nevyhnutnou potrebou obyvateľstva, a to že sťažovateľ ponúka tovar, ktorý je nevyhnutne potrebný pre cestovanie preto nepostačuje na uplatnenie predmetnej výnimky. Vzhľadom na sortiment tovaru sťažovateľa, nie je možné na neho vzťahovať uvedenú výnimku. Kasačný súd námietku sťažovateľa preto vyhodnotil ako nedôvodnú.

16. Kasačný súd ako nedôvodnú vyhodnotil aj námietku sťažovateľa týkajúcu sa výšky sankcie, ktorá mu bola za správny delikt uložená. V správnej žalobe sťažovateľ uviedol len strohé konštatovanie,

že sankcia vo výške 50 000,- EUR je neprimeraná skutku, pre sťažovateľa znamená neprimeraný finančný postih a významným spôsobom zhoršuje jeho ekonomickú situáciu, čo sa môže prejavovať na jeho schopnosti plniť svoje záväzky voči tretím osobám. Toto konštatovanie sťažovateľ nijako viac nerozvíjal, nevysvetľoval, ani nepodložil nijakými dôkazmi. Kasačný súd preto považuje za dostatočné odôvodnenie správneho súdu, ktorý sa k výške pokuty vyjadril v bodoch 71. až 76. rozsudku. Nemožno sa stotožniť s námietkou sťažovateľa, že výška uloženej sankcie nie je spravodlivá a primeraná. Tak, ako uviedol aj správny súd, výška sankcie zodpovedá závažnosti porušenia, ktorého sa sťažovateľ dopustil. Išlo pritom o zásah do ústavných práv svojich zamestnancov. Okrem toho je potrebné zobrať do úvahy už predtým uloženú sankciu za porušenie pracovnoprávných predpisov, ako aj to, že sankcia bola uložená len v polovici zákonnej hranice. Kasačný súd nespochybňuje skutočnosť, že uloženie sankcie (pokuty) bude predstavovať zásah do finančnej sféry sťažovateľa, súčasne však upozorňuje, že trest v podobe pokuty má spĺňať preventívny, výchovný ako aj sankčný účel. Aby tomu tak bolo, je potrebné, aby sankcia (pokuta) uložená sťažovateľovi nebola pre neho v úplne zanedbateľnej výške. Vzhľadom na uvedené kasačný súd vyhodnotil námietku sťažovateľa o neprimeranej výške sankcie za nedôvodnú.

IV.III Záverečné zhodnotenie

17. Kasačný súd s ohľadom na všetky uvedené skutočnosti nezistil dôvodnosť kasačnej sťažnosti, a preto podľa § 461 SSP rozhodol spôsobom, ktorý je uvedený vo výrokovej časti tohto rozsudku.

18. O trovách kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 1 SSP v spojení s § 167 ods. 1 a § 168 druhej vety SSP spôsobom uvedeným vo výroku rozsudku. Kasačný súd žalobcovi náhradu trov konania nepriznal, nakoľko v kasačnom konaní nebol úspešný. Kasačný súd nepriznal trovy konania ani žalovanému. Ten bol síce v konaní úspešný, avšak má postavenie orgánu štátnej správy a kasačný súd nevzhliadol žiadne výnimočné dôvody, pre ktoré by mu mali byť trovy konania v zmysle § 168 druhej vety SSP priznané.

19. Toto rozhodnutie prijal kasačný súd jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok **n i e j e** prípustný.